

College Name - Prabhakar Narayan Patil

Education Society

Year - 2021-2022

Subject - पाठ्याभूत अणुशास्त्र

Semester III

Topic name - अणुसूचित जीवा जन्मती यांचे
मालवी हस्त

Name - Monif Mukhtar Pathan

Roll no - 52-02.

मार्गदर्शक शिक्षकाचे नाव - Pranali Patil

Patil
14/10/22

अ.क्र	गुण	पा.नं
1.	प्रस्तावना	1
2.	उद्दीष्ट	
3.	अनुसूचित जाती जमाती म्हणजे काय ?	3
4.	अनुसूचित जातीवरील अत्याचारांच्या घटना	5
5.	अनुसूचित जातीवरील अत्याचारांच्या घटना 2004	7
6.	अनुसूचित जाती व जमाती कायदा :- 1989	9
7.	अत्याचारांच्या अपराधासाठी शिक्षा	11
8.	धार्मिक लोकसंख्या	13

FOR EDUCATIONAL USE

अ.क्र	मुद्दे	पा.नं
9	अनुसूचित जाती जमाती विकास योजना	15
10.	अनुसूचित जाती जमाती यांचे मानवी हक्क सारांश	19
11.	अनुसूचित जाती जमाती यांचे मानवी हक्क संदर्भ	20

प्रस्तावना

अनुसूचित जातींच्या व अनुसूचित जमातींच्या व्यक्तींवरील अत्याचारांचे अपराध करण्यास प्रलंबंध करण्यासाठी, अशा अपराधांचे खटले चालविण्याकरिता विशेष न्यायालये स्थापन करणे आणि अशा अपराधांना बळी पडलेल्या लोकांना सहाय्य करणे व त्यांचे पुनर्वसन करणे या गोष्टींसाठी आणि त्यांच्या संबंधित किंवा अनुषंगिक असलेल्या प्रश्नांसाठी तरतूद करण्याकरिता आधिनियम

उद्दीष्ट

अनुसूचित जाती व जमाती चे मानवी हक्कांचे उद्देश म्हणजे संरक्षणसंबंधीचे विविध कायदे तसे नागरी हक्कांचे संरक्षण अधिनियम १९५५, १९७७ अनुसूचित जाती आणि जमाती अधिनियम (अन्धान्चार प्रतिबंध), १९६९ व १९९५ इत्यादी. राष्ट्रीय अनुसूचित जाती आयोग आश्व आयोगाची कार्ये, रचना, आयोगा बाबत घटनात्मक तरतुदी, आयोगाचे अधिकार आदी बाबी अक्यासाच्या लागतात. दलित समाजासाठी काम करणाऱ्या विविध संस्था, त्यांचे कार्य, उद्दीष्टे उदा. रामकृष्ण मिशन आश्रम, मीलाना आझाद शैक्षणिक फाऊंडेशन; तसेच सामाजिक विकासाच्या योजना एक आवास योजना, कल्यादान, योजना, धटक योजना जाबू जगजीवनराम छात्रावास योजना, कर्मवीर दादा साहेब गांधीवाड सजलीकरण योजना आदी बाबींचा अक्यास करणे म्हणजेच आहे.

अनुसूचित जाती जमाती म्हणजे काय ?

अनुसूचित जाती अनुसूचित जाती - जमाती (आदीवासी) हे भारतातील ऐतिहासिकदृष्ट्या वंचित देशी लोकांच्या भारताच्या राज्य प्रघटनेने मान्य केलेले दोन गट आहे. भारताचे उपखंडावर राज्य करणऱ्याच्या ब्रिटीश सत्तेच्या काळात ते डा प्रेस्टू क्लास (मात्रासवर्ग) म्हणून ओळखले जात होते. अनुसूचित जातींमध्ये कोतीतरी टक्के लोक मुलतः भारतीय समाजाच्या खालच्या थरातील लोक आहेत. आधुनिक साहोल्यात अनुसूचित जातींच्या उल्लेख कधी कधी आदी द्रविड म्हणून होतो.

२०११ च्या जनगणनेनुसार भारतात राज्यांमधील अनुसूचित जातींच्या वितरण नकाशा. पंजाबमध्ये अनुसूचित जातीचे सर्वाधिक प्रमाण (३२%) तर भारताच्या केंद्रशासित प्रदेशात व ईशान्य भारतातील दोन राज्यात %

२०११ च्या भारतीय जनगणनेनुसार, भारताच्या एकूण लोकसंख्येत अनुसूचित जातींच्या व अनुसूचित जमातींच्या लोकांचे

प्रमाण अनुक्रमे १६.६% आणि ८.३६% आहे या दोन समूहांचा एकत्रित लोकसंख्या ही २५.२% (३१ कोटी) आहे जर ही संख्या एक देश म्हणून नाही घ्याली तर ही चीन, भारत व अमेरिका ह्या नंतर जगातला चौथा सर्वात मोठा मोठा देश ठरू शकतो. स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर भारताच्या संविधानाद्वारे या मागास समूहांच्या जाणाऱ्या समूहांना आरक्षण लागू करण्यात आहे आणि कलम (अनुसूचित जमाती) आदेश १९५०, २२ राज्यातील ७४४ जमातीचा नांद करत

अनुसूचित जातीवरील अत्याचार्यांच्या घटना

(सन १९८१ ते २०००-०५)

अनुसूचित जातीतील असूश्यांना जा नागरी, राजकीय धार्मिक क्षेत्रातील मानवा वागणूकांचे उल्लंघन करून विषमतेचे वागणूक दिली जाते. त्या सर्व प्रथम आपण राष्ट्रीय स्तरावर उच्चांक पातळीत केलेल्या निरीक्षणातून सन १९८२ साली पुरावे गोळा केले आहेत त्यावरून १९८५ ते सन १९९७ या कालाबाधित पूर्वभागाच्या असूश्यांच्या नागरी हक्कांवर जी आक्रमणे झाली त्या विषयी माहीती दिलेली आहे नागरी हक्कांच्या उल्लंघनाच्या भागाच्या संदर्भात असूश्यांना विहिरी, नळ, मंदीर, चहाची दुकाने, उपहारगृहे सारखील स्थान गृहे रस्ते वगैरे, पाणी मिळणाऱ्या ठिकाणां जो प्रतिबंध त्या घटकाचा समावेश आहे. मानवा हक्कांवर आक्रमांच्या घटकांची सरासरी आधिकृत नांदे प्रत्येक वर्षीत १९५० साली ४८०, १९६० साली १९०३, १९७० साली ३२४०, १९८० साली ३,८७५, १९९० साली १६७२ आशी होती १९८१ ते २००० या कालाबाधित पूर्वाच्या असूश्यांच्यावर झालेल्या अत्याचारांच्या आणि अत्याचारांच्या २,६९,००० घटना घडलेल्या आहेत. अत्याचार घटनांच्या विषलेषणावरून असे स्पष्ट होते की १९८१ मध्ये ४९३ तर १९९७ मध्ये खुनाच्या पुढे ५०४ घटना १००२ बलात्कारांच्या घटना

आणि १२,१४९ इतर स्वरूपांच्या घटना अशा वस्तुस्थिती
 दिसून येत १९८१ ते १९९७ या कालावधीत साहिली अशा
 दाखलपत्रे की दरवर्षी सरासरी ५०८ जळपोळीच्या घटना
 ७५४ स्त्रीयांवरील प्रेतातकायाच्या घटना आणि जवळजवळ
 १२०० इतर स्वरूपांचे गुहे घडलेले आहेत. दरवर्षी
 जर ५१३ खुनाच्या घटनात असली तर पुर्वीच्या
 अस्पृश्यांनी निःसंशयपणे जीवित जगण्याचा मानवी
 अधिकार मिळतो असे म्हणता येत नाही. अस्पृश्यांना
 नागरी हक्काच्या प्रतिवर्षी ३००० वेळा अतिक्रमण होत
 असेल तर त्यांना सामाजिक आणि शैक्षिक क्षेत्रात स्वातंत्र्य
 उपभोगता येत नाही.

अनुसूचित जातीवरील अत्याचारांच्या

एटना २००४

अक्र	अपराध	२००१	२००२	२००३
	एत्या	763	739	581
	बलात्कार	1316	1331	1089
	अपहरण	400	319	232
	दरोडा	41	29	24
	मूटा/मूत	133	105	70
	जळपाळ	354	322	204
	नागरीक	63633	1018	634
	आधिकारी संरक्षण			
	अधि.नियम			
	अनु. जाती/जमाती	13113	10770	8048
	अधिनियम			
	इतर	12201	14383	11401
	एकूण	33501	33507	26252
	मासपीट	4547	4491	3969

2008	2009
654	669
1157	1172
252	258
26	26
72	80
211	210
884	
369	211
.	
8811	8797
,	
11435	11077
26887	26126
3824	3847

अनुसूचित जाती व जमाती

कायदा :- 1989 (भाग 1)

अनुसूचित जाती व जमाती (कायदा 1989) -
अत्याचार प्रतिबंधक)
या कायद्यात एकूण कलमे 23 आहेत

कायदा - 1989

युनोने मानवी हक्क जाहीरनामा प्रसिद्ध केल्यानंतर
आणि भारताचा स्वातंत्र्य मिळून चार दशके झाल्यावर
आपल्याला अनुसूचित जाती जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक)
कायदा 1989 आपल्या देशबांधवांसाठी कशा लागला
या कायद्यान्वये त्यांना त्यांच्याविरुद्ध होणारे गुन्हे
अपमान होऊ आणि जेव्हाही यापासून संरक्षण मिळाले
राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेत उल्लेख केलेल्या सर्वांना
न्याय आणि आत्मसन्मान या संकल्पने बाबतीत आपण
अपयश ठरले

उद्दीष्ट -

अनुसूचित जाती आणि जमातीतील व्यक्तींवरील
होणारे अत्याचार व त्यांच्याविरुद्ध होणारे गुन्हे
खव बांबावणे. अशा गुन्ह्यांसाठी विविध
न्यायालयांचा तरतूद करणे. अशा
गुन्ह्यांचा बळी पडलेल्यांना मदत देणे
व त्यांचे पुनर्वसन करणे

भाग - 1 प्रांशिक

1) या कायद्याला अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा 1989 असे संबोधण्यात येईल.

2) याचा विस्तार जम्मू काश्मीर सोडून संपूर्ण भारतभर असेल.

2. व्याख्या

1) अत्याचार (atrocities) कलम 3 अंतर्गत शिक्षाधारित प्रकार

2) विधान (code) दंडविधान संहिता - 1973

3) विधाम अनु जाती व अनु जमाती - भारतीय राज्यघटनेतील कलम 366 (24) व 366 (25) अनुक्रमे

4) विशेष लोक आक्षेपकता - (Prosecutor) कलम 15 मध्ये नमूद केलेली व्यक्ती जी पकाल वा लोक आक्षेपकता असेल

5) विशेष न्यायालयाने कलम 14 अन्वये विशेष न्यायालयाचा तसेल

अत्याचारांच्या अपराधासाठी शिक्षा

अनुसूचित जातीचा कींवा अनुसूचित जमातीची नसलेले कोणत्याही व्यक्ती जर अशा जाती-जमातीच्या व्यक्तींवर पुढील प्रकारचे केली तर ती व्यक्ती महा महिन्यांत पेक्षा कमी नसले, परंतु पाच वर्षांपर्यंत असू शकेल इतक्या मुदतीच्या कारावासाच्या शिक्षेला व प्रत्येक ठंडाला पात्र ठरेल

1.

1) अनुसूचित जातीच्या कींवा अनुसूचित जमातीच्या कोणत्याही व्यक्तीच्या सह्या जागेत कींवा जागेशेजारी अशा व्यक्तीला इजा पोचवणे, लीचा अपमान करणे कींवा नीला त्रास देणे या उद्देश्यात, विषा, केरकचरा जानवरांचा मिठी कींवा इतर कोणत्याही धूणास्पद वस्तु टाकणे.

2) अनुसूचित जातीच्या कींवा जमातीच्या व्यक्तीस कोणताही खाण्यायाग्य नसले अथवा कीळसवाणा पदार्थ पिण्याची कींवा खाण्याचा जखरदस्ता करणे

3) अनुसूचित जातीच्या कींवा अनुसूचित जमातीच्या व्यक्तीच्या शरीरावरील कापडे जखरदस्तीने काढून घेणे कींवा लीची जखर अवस्थेत अथवा चेष्ट्याला

व शरीराला रंग पासून धिंड काढणे कींवा तशाच प्रकारची मानवी प्रतिष्ठेचा अवमान करणारी कोणतीही कृती करणे

4) अनुसूचित जातीच्या व जमातीच्या व्यक्तीच्या जमिनीच्या कींवा तीला नेमून देण्यात आलेल्या कींवा कोणत्याही सक्षम प्राधिकरणात (कॉम्पिटेंट ऑथॉरिटीने) त्या व्यक्तीला नेमून दिल्याच आधिसूचित केलेल्या कोणत्याही जमिनीचा वहीवाट करणे कींवा तिच्यावर लागवड करणे कींवा त्या व्यक्तीला नेमून देण्यात आलेला जमीन स्वतःच्या नांवावर हस्तांतरित कींवा वही करणे.

5) अनुसूचित जाती जमातीच्या व्यक्तीला तीच्या जमीनीवरून कींवा जागेतून दुसऱ्याला लागणे कींवा कोणत्याही जमीन कींवा पाणी या वरील व्यक्तीच्या हक्काचा वापर ती करित असताना त्यात अडथळा आणणे.

* धार्मिक लोकसंख्या

संविधान (अनुसूचित जाती) आदेश (सुधारणा) कायदा, 1990, नुसार अनुसूचित जातीचा धर्म फक्त हिंदू, शीख, कोबा बौद्ध असू शकतो. अनुसूचित जमातींना कोणासाठी विशेष धर्म नाही. 2006 च्या सच्यर समितीच्या अहवालात भारतीय वंशाच्या अनुसूचित जाती जमाती आज हिंदू धर्मापर्यंत मर्यादीत राहिल्या आहेत. आदिवासींनी आहेत हिंदू वसुंधाचा यांचेकडे सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केले होते, 2003 मध्ये सर्वोच्च न्यायालयानेही मान्य केले की आदिवासी (अनुसूचित जमाती) हे हिंदू धर्मीय आहेत. एनएसएसआय च्या 61 व्या फेरी सर्वेक्षणात आढळले की भारतामधील 90% बौद्ध 75% शीख आणि 75% ख्रिश्चन हे अनुसूचित जाती किंवा जमातीत या प्रवर्गात समाविष्ट आहेत. 2011 च्या जनगणनेनुसार एकूण बौद्ध लोकसंख्येतील 68% (57.57 लाख) लोक अनुसूचित जाती (प्रवर्गातील आहेत).

जान प्रवृत्तीचे प्रत्येक धर्मानुसार वर्गीकरण करण (200६-०५)	अनुसूचित जाती %	अनुसूचित जमाती	इतर भागास वर्ग %
हिंदू	22.2	9.1	42.8
मुसलमान	0.8	0.5	39.2
ख्रिश्चन	9.0	32.8	24.8
शिख	30.7	0.7	22.4
जैन	00	2.6	30
बौद्ध	38	9	0.4
पारशी	0.0	15.9	13.4
इतर	2.6	6.2	8.7
एकूण	95	8.7	4

इतर	एकूण
26	100
59.5	100
33.3	100
46.1	100
94.3	100
2.7	100
70.4	100
100	
30	100

अनुसूचित जाती जमाती विकास योजना

योजना व कार्यक्रम

* चर्मकार समाजसाठी - महिला कृषि योजना

केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय अनुसूचित जाती वित्त व विकास महामंडळ (एन. एस. एफ. डी. सी) नवी दिल्ली यांची योजना

* चर्मकार समाजासाठी - 50 टक्के अनुदान योजना
चर्मकार समाजासाठी राज्य शासनाची योजना

* चर्मकार समाजासाठी मुदती कर्ज योजना
केंद्र शासन राष्ट्रीय अनुसूचित जाती वित्त व विकास महामंडळ (एन. एस. एफ. डी. सी) नवी दिल्ली यांची योजना

* डॉ. आंबेडकर नॅशनल रिलीफ योजना

अनुसूचित जाती व जमातीच्या
अत्याचार प्रतिबंध अधिनियम 1989
अंतर्गत डॉ. आंबेडकर
नॅशनल रिलीफ योज

* मागास क्षेत्र अनुदान नीति

मागास क्षेत्र अनुदान निधी योजना (बी आरजीएफ) ही 100% केंद्र पुरस्कृत योजना आहे

* मौलाना आजाद शेट कर्ज योजना

राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत असलेल्या वगैरे वगैरे समाजातील पराजगशनांमध्ये राजगारासाठी कर्ज उपलब्ध करून त्यांचा सामाजिक व आर्थिकदृष्ट्या उचावण्याचा दृष्टीने शक्य राखाविण्यात येत आहे

* रमाई आवास

अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकंसाठी घरकुल बांधणी

* नई रेशनी योजना

अल्पसंख्याक समाजातील महिलांमध्ये नेतृत्वाचे गुण विकसित करण्यासाठी भारत सरकारच्या अल्पसंख्याक मंत्रालयाचा नई रेशनी ही योजना

Sundaram

FOR EDUCATIONAL USE

अनुसूचित
जाती-जमातीचे
कल्याण
व संरक्षण कायदे
आणि त्यांची अंमलबजावणी

डॉ. यशवंत चावरे
न्यायाधीश

अनुसूचित जाती जमाती यांचे

मानवी हक्क

* सारांश

आपण या अनुसूचित जाती जमाती चे मानवी हक्क व्यक्तीवरील अत्याचारांचे अपराध करण्यास प्रतिबंधक करण्यासाठी हा विषय निवडला आहे त्याचा उद्देश लोकांना अनुसूचित जमातीच्या लोकांना मानवी हक्का बद्दल आणि त्यांना अत्याचारातून कस आयकदायचा हे सांगितले आहे. अशाचि आत्म सरळ अपत्या दशात खुप पूर्वीच्या कळपासून दलित लोकांवर अत्याचार झाला होता पण आता सरकारने सरकारने उद्दयाचा वरी त्यांनी आता खुप योजना आणि कायदे काढले आहे त्यांच्या विकासासाठी प्रयत्न केले आहे पण तरी अनुसूचित जाती जमातीच्या लोकांना खालची जाती, अस्पृश्य आणि खुप काही वार्ड वार्ड विचार करत उच्च जातीचे लोक चालतात पण हालत लोक आता विकासाच्या मार्गावर चालले आहेत जसे बी.एस.डू बी.आर. अंलेडकर त्यांना देशासाठी कीती महान कार्य केले आणि आपण त्याचा आठवण आजून करू काढता नसेच आपल्याला दलित लोकांत बदल विचार आणि मदत केली पाहजे असा कारण नेमुदया माणूसच आहेत आपल्याला

अनुसूचित जाती जमाती यांचे मानवी हक्क

* संदर्भ सूची

* Local-Law. Pdf

* <https://maharashtratimes.com/careers/competitive-exam/humasis-rights/articleshow/66144301.cms>

* [https://mr.m.wikipedia.org/wiki/%E0%A4%85%E0%A8%E0%A5%81%E0%A4%B8%E0%A5%82%E2%0%A4%9A%E0%A4%BF%E0%A4%E0%A4%9C%E0%A4%BE%E0%A4%E0%A5%80%E0%A4%86%E0%A3%E0%A4%BF-%E0%A4%BF-%E0%A4%85%E0%A4%A8%E0%A5%81%E0%A4%B8%E0%A5%82%E0%A4%9A%E0%A4%BF%E0%A4%A4-%E0%A4%9C%E0%A4%AE%E0%A4%BE%E0%A4%A4%E0%A5%80](https://mr.m.wikipedia.org/wiki/%E0%A4%85%E0%A8%E0%A5%81%E0%A4%B8%E0%A5%82%E2%0%A4%9A%E0%A4%BF%E0%A4%E0%A4%9C%E0%A4%BE%E0%A4%E0%A5%80%E0%A4%86%E0%A3%E0%A4%BF%E0%A4%BF-%E0%A4%85%E0%A4%A8%E0%A5%81%E0%A4%B8%E0%A5%82%E0%A4%9A%E0%A4%BF%E0%A4%A4-%E0%A4%9C%E0%A4%AE%E0%A4%BE%E0%A4%A4%E0%A5%80)

AI CAMERA
Shot on realme C11 2021

* 08 - chapters 1. pdf

* https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1119467094743209&id=960705897285997

* Local - laws. pdf

* <https://mr.vikaspedia.in/social-welfare/90593294d92a93890a291694d2f93e915-92e93e91793e93893593094d91794092f-935-90592894193894291a93fg24-91c93e924940-91593294d92f93e923/92f94691c92893e-935-91593e93094d92f91594d93092e>

